

Beschermingsplan Akkerplanten

Stinkende kamille (*Anthemis cotula*)

Beschrijving

Stinkende kamille is een lage tot middelhoge, éénjarige plant, met een doordringende, onaangename geur. De plant kiemt in het voorjaar. De wit met gele bloemhoofdjes verschijnen in de zomer en het najaar. Het blad is fijn geveerd. Stinkende kamille lijkt uiterlijk sterk op andere, meer algemene kamillesoorten, maar is door z'n geur gemakkelijk daarvan te onderscheiden. Vroeger werd de soort als insectenwerend middel gebruikt, onder andere door imkers die er hun handen mee inwreven.

Groeiplaats

Stinkende kamille groeit bij voorkeur op zwaardere grondsoorten, ze komt in Nederland met name voor op kalkrijke zee- en rivierklei en op löss. Er is een opvallend verschil tussen de standplaatsen in verschillende streken van Noordwest-Europa. In Engeland groeit ze vooral in akkers, in Midden-Europa vooral op verruigde terreinen. In Nederland komt ze op beide standplaatsen voor. Stinkende kamille staat in hakvruchtakkers tussen de bieten en aardappelen, maar komt ook voor langs de randen van tarweakkers. Buiten akkers groeit ze op allerlei verstoorde, stikstofrijke plaatsen. In regenrijke zomers is ze talrijker dan in droge zomers. Stinkende kamille komt vaak voor samen met algemene onkruiden als Gewoon herderstasje, Gewoon varkensgras en Melganzenvoet.

Foto Saxifraga/Jan van der Straaten

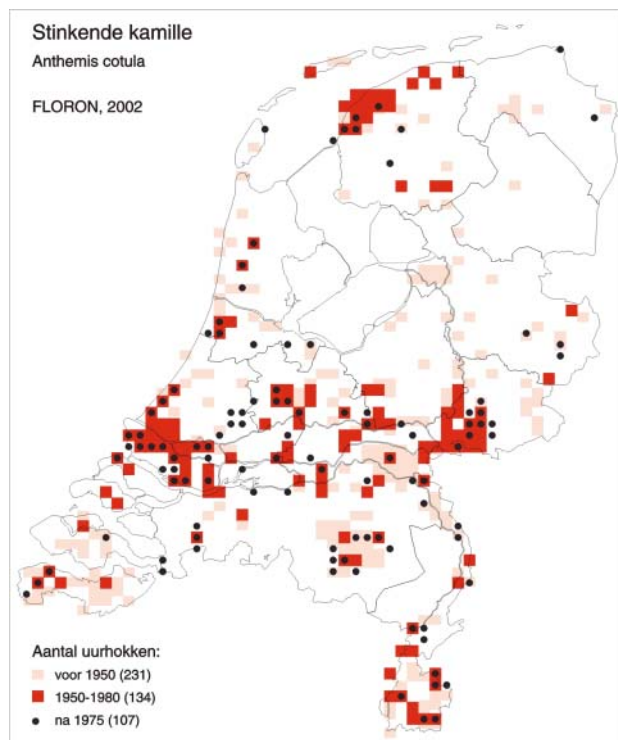
zeldzaam te noemen. Op het kaartje is te zien dat de soort na 1975 uit ruim de helft van de uurhokken (5x5 km) is verdwenen. Dit beeld is nog veel erger als we kijken naar gegevens op kilometerhokniveau. In 1999 was Stinkende kamille nog maar uit 23 kilometerhokken bekend, terwijl ze vóór 1950 in ruim 650 hokken is gevonden. Dat betekent een achteruitgang van meer dan 95%.

Oorzaken van achteruitgang

De voornaamste oorzaak van de achteruitgang van Stinkende kamille is het huidige landbouwkundig gebruik. Vooral de intensieve onkruidbestrijding verhindert dat de soort kan opgroeien en zaad vormt. Ook de hoge gewasdichtheid doet de soort geen goed. Van de hoge bemestingsdruk heeft deze stikstofminnende soort veel minder last.

Herstelmaatregelen

Herstelmaatregelen zijn vooral kansrijk in gebieden waar de soort van oudsher voorkwam. Het is wel belangrijk om daar snel mee te beginnen, want als de achteruitgang in dit tempo voortgaat, is de soort op afzienbare termijn helemaal verdwenen. Stinkende kamille komt met name voor op zwaardere akkers, die gewoon in landbouwkundig gebruik zijn. De akkerreservaten in de Ecologische Hoofdstructuur bieden voor deze soort geen oplossing. Twee maatregelen zijn nodig om de soort in stand te houden. Dat zijn het (lokaal) staken van de chemische onkruidbestrijding en het aanhouden van een lagere gewasdichtheid, zodat er meer open plekken zijn.

Verspreiding in Nederland

Stinkende kamille komt in ons land met name voor in het noordwesten van Friesland, in en om het rivierengebied, op de Zuid-Hollandse eilanden en in Zuid-Limburg. In andere streken is ze bepaald

Beschermingsplan Akkerplanten

Stinkende kamille (*Anthemis cotula*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

e-mail: info@soortbescherming.nl

Voor informatie over wilde planten in Nederland:

FLORON

www.floron.nl

Om het Beschermingsplan Akkerplanten te bestellen:

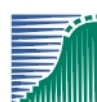
Expertisecentrum van het ministerie van LNV

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

DLV Groen & Ruimte
Projecten met draagvlak

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit